

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/116/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521204201
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7521204201.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú Q. Q., nar. XX.XX.XXXX a maloletého Q. Q., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov: matky Y. F., nar. XX.X.XXXX, bytom F. X/X, T. a otca D. Q., nar. X.X.XXXX, bytom U. XXX, zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Piovarčím ml., so sídlom Štúrova 20, Košice, v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Košice- okolie zo dňa 3.9.2021 č.k. 9P/81/2021-43 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutom výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým otec žiadal zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Zároveň z úradnej moci na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletými deťmi každý utorok a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý párny týždeň v roku v čase od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať v mieste svojho bydliska. Otec maloleté deti po ukončení časového intervalu styku odovzdá matke v mieste jej bydliska.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že nie sú splnené podmienky na uplatnenie inštitútu neodkladného opatrenia v otázke osobnej starostlivosti o maloleté deti a nezistil bezprostredné ohrozenie detí, ich života, či zdravia, či iný závažný dôvod odôvodňujúci rozhodnúť o zverení maloletých do striedavej osobnej starostlivosti rodičov bez výsluchu účastníkov konania, zisťovania názoru maloletých detí a vykonania iných dôkazov v konaní. Maloleté deti sa v súčasnosti nachádzajú v osobnej starostlivosti matky pričom starostlivosť, ich výchova a výživa je riadne zabezpečená. Zo skutočností tvrdených otcom súd nezistil žiadne okolnosti odôvodňujúce neodkladný zásah súdu uplatnením inštitútu neodkladného opatrenia v otázke zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, resp. do striedavej osobnej starostlivosti. Súd zároveň poukázal na to, že vzhľadom na nízky vek maloletých detí je striedavá osobná starostlivosť veľký zásah do stability výchovného prostredia maloletých detí, ktorého vhodnosť nie je možné preukázať dokazovaním a následným dôsledným posúdením v rámci časových a dôkazných limitov inštitútu neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie mal zároveň za to, že existuje dôvod na neodkladný zásah do situácie maloletých, a to v oblasti stretávania sa otca s deťmi. Rodičia sa na tejto otázke totiž nedokážu zhodnúť. Aj keď rodičia maloletých v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, deti majú záujem aj o rodiča, s ktorým už spoločnú domácnosť nezdieľajú. Týmto právom maloletej Q. a maloletého Q. nemôže disponovať nikto z dospelých, ktorí sú za maloletých zodpovední. Právo na styk je potrebné chápať nielen v rovine práva rodiča, ale predovšetkým v rovine dieťaťa, ako jeho právo na styk s rodičom, v ktorého osobnej starostlivosti sa nenachádza. Dôležitú úlohu pre rozvoj maloletých predstavuje kvalita a intenzita vzťahu

s oboma rodičmi už od najrannejšieho detstva. Zážitky z odlúčenia s jedným z rodičov môžu deti prežívať traumatizujúco v danom prípade aj s dôrazom na vysoko konfliktné prostredie medzi rodičmi maloletých a na nehody týkajúce sa stretávanie sa otca s maloletými, ktorých sú deti svedkami. Súd má za to, že z uvedených dôvodov je potrebný bezodkladný zásah a úprava týchto pomerov, aby sa stabilizovala situácia v rodine a predišlo sa ďalšiemu negatívnemu vplyvu konfliktu rodičov na deti. Zásah súdu je potrebný okamžite, nakoľko hrozí maloletým bezprostredná ujma na vývoji a taktiež v situáciách vypätých konfliktov rodičov sa bez úpravy pomerov tieto situácie vyostrujú, stávajú sa neriešiteľnými a každým premárneným dňom maloleté deti strácajú vzťah k druhému rodičovi. Súd týmto zároveň apeloval na oboch rodičov maloletých, aby v tejto otázke dospeli k zmierlivému riešeniu, majúc na zreteli predovšetkým to, čo je najlepšie v danej situácii pre deti a nie to, čo je obsahom ich partnerského sporu, aby tieto dve veci dokázali dôrazne odlíšiť, nakoľko aj to je obsahom ich rodičovskej zodpovednosti. Súd prvej inštancie preto upravil styk každý týždeň v utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. tak, aby korešpondoval s ukončením školského vyučovania, resp. činnosťou predškolského zariadenia a zároveň rešpektoval večernú rutinu detí a ich prípravu na školské vyučovanie na ďalší deň. V ďalšom upravil styk otca s maloletými deťmi každý páry týždeň od piatku od 15,00 hod. do nedele 18,00 hod., nakoľko mal za to, že deti sú zvyknuté stráviť v domácnosti otca noc a majú vytvorené vhodné podmienky.

3. Proti tomuto uzneseniu podal otec v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie v znení, že je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku od utorok od 15.00 hod. do štvrtka do 18.00 hod. a každý páry týždeň v roku od piatka od 15.00 do nedele do 18.00 hod.

4. Otec svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti. Tento výrok súdu rešpektuje, napriek tomu, vo veci samej sa bude domáhať zverenia maloletých do jeho osobnej starostlivosti. Avšak výrok súdu prvej inštancie, ktorým bol nariadením neodkladného opatrenia ex offo upravený styk s maloletými nepovažuje za spravodlivý a súladný s najlepším záujmom maloletých. Frekvencia určeného styku s deťmi z neho robí víkendového otca a v pracovnom týždni mu umožňuje s deťmi tráviť dve poobedia v rozsahu troch hodín denne. S víkendovým stykom do rozhodnutia vo veci samej súhlasí, ale nemôže súhlasiť so stykom počas pracovného týždňa. Počas troch hodín stihne len odvieť deti zo školy do jeho domácnosti, kde sa najedia, v krátkosti mu môžu povedať ako sa mali počas dňa a už ich musí odniesť vrátiť matke. Otec poukázal aj na prípadné krúžky Q. v čase styku. Za týchto okolností nie je možné podieľať sa na príprave detí do školy, dennej a večernej rutine. Podľa otca je nepochybné, že práve tieto činnosti bežného stereotypného charakteru upevňujú vzájomný vzťah medzi rodičom a dieťaťom. Deti sú na jeho domácnosť zvyknuté, dožadujú sa kontaktu s ním. Otec je toho názoru, že v najlepšom záujme detí je, aby mali možnosť prespať u neho aj počas bežného týždňa, a to každý druhý týždeň a nie len stráviť s ním pár hodín po škole, ktoré vyplnia najmä presunmi, čo je pre deti viac zaťažujúce.

5. Matka sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a odvolaniu otca nevyjadrila. Z vyjadrenia matky k návrhu otca vo veci samej doručenom po rozhodnutí súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení odvolací súd zistil, že s návrhom nesúhlasí. Od ich definitívneho rozchodu v auguste 2018 vzťahy medzi nimi neboli korektné a to ani po rozhodnutí súdu vo veci sp. zn. 19P/253/2018. Maloleté deti mal iba sporadicky ako mu to vyhovovalo len na pár hodín. Nikdy jej včas neoznámil od kedy do kedy budú deti s ním. Prosila ho a žiadala, aby sa s ňou dohodol, ktoré dni bude tráviť s deťmi, kedy ich vyzdvihne zo škôlky, aby sa mohla zariadiť. Táto jeho neochota sa dohodnúť jej komplikovala osobný a neskôr aj pracovný život. Z dôvodov uvedených vo vyjadrení nesúhlasí so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a nevidí dôvod, aby deti boli v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vo vzťahu k úprave styku otca s maloletými deťmi navrhuje, aby bol oprávnený sa s nimi stretávať každý utorok a štvrtok od 15,00 hod. do 18,00 hod., každý páry týždeň v roku od štvrtka od 15,00 hod. do pondelka do 8,00 hod. .

6. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len úrad) v písomnom stanovisku zo dňa 15.10.2021 uviedol, že zisťoval pomery v domácnosti matky aj v domácnosti otca, za súčasného pohovoru s maloletými deťmi v oboch domácnostiach. Zároveň matka aj otec boli upozornení na vedenie efektívnej komunikácie medzi sebou navzájom ohľadne výchovy a zabezpečovania starostlivosti o ich maloleté deti, ako aj riešenia ich rodičovských konfliktov bez účasti detí, bez ich zaťahovania do sporov, za účelom zabezpečenia maloletým zdravý fyzický a psychický vývoj. Úrad na základe výsledkov

šetrenia skonštatoval, že rodičia pristupujú k výchove a starostlivosti o maloleté deti primerane svojim možnosťami a schopnosťami, s rodičovskou zodpovednosťou. Otec má síce vytvorené lepšie bytové podmienky v porovnaní s matkou, ale deti vzhľadom na ich vek tieto rozdiely nevnímajú. Majú v oboch domácnostiach svoje miesto, kde sa cítia byť spokojné. Majú vytvorený pozitívny, rešpektujúci a dôverný vzťah k obojrodičom. Maloletá Q. je žiačkou 1. ročníka Základnej školy vo Valalíkoch a maloletý Q. navštevuje Materskú školu vo Valalíkoch. Úrad v závere skonštatoval, že maloletý Q. primerane veku rešpektuje vôľu rodičov, ale nemá ešte vytvorený reálny prehľad o budúcom fungovaní rodičov v zabezpečovaní ich potrieb. Maloletá Q. je vzhľadom na vek a rozumové schopnosti zrelá rozpoznať názory svojich rodičov, ale pri rozhodovaní je neistá, k rodičom má vytvorený dobrý vzťah a v prípade neistoty sa cíti byť spokojná najmä v domácnosti starých rodičov zo strany otca.

7. Ďalšie vyjadrenia doručené neboli.

8. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP).

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že inštitút neodkladného opatrenia predpokladá naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, pričom o veci sa nerozhoduje na základe výsluchu oboch procesných strán a vykonania dokazovania o skutočnostiach týkajúcich sa existencie dôvodov obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 329 ods. 1 CSP), ale súd vychádza iba zo skutočností uvádzaných navrhovateľom v návrhu, resp. ak je návrh podaný v priebehu konania, z výsledkov doposiaľ vykonaného dokazovania. Vo veci starostlivosti o maloleté dieťa má inštitút neodkladného opatrenia slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, keď o výchove dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V týchto konaniach však nie je pri nariaďovaní neodkladného opatrenia potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ale postačuje, ak je dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa v záujme tohto dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom a ak rodičia žijú spolu, predpokladá sa, že ich vykonávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Ak však rodičia nežijú spolu a nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Aj rodič, s ktorým dieťa nebýva (nebolo mu súdom zverené do osobnej starostlivosti), má právo v primeranom rozsahu sa podieľať na výchove svojho dieťaťa, na starostlivosti o dieťa a na budovaní citových a rodinných väzieb, keďže stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Tieto práva môže pritom v zásade realizovať iba v čase styku s dieťaťom, preto je nevyhnutné, aby ich pravidelný styk bol zabezpečený, ak nie dohodou rodičov, tak autoritatívnym súdnym rozhodnutím. Je treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia, neskôr sa len ťažko napravnúje.

15. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku o úprave styku, aj s konaním, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 a § 66

CMP bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 CSP a contrario a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a zákonné. Z obsahu preskúmaného spisu odvolací súd zistil, že otec potrebu naliehavej úpravy pomerov zverením detí do striedavej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením odôvodňuje tým, že rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom Q. a Q. boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Košice- okolie zo dňa 12.12.2018 č.k. 19P/253/2018-73, právoplatným dňa 21.2.2019, ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, jemu bola uložená vyživovacia povinnosť na maloletú Q. v sume 100 Eur mesačne, na výživu maloletého Q. v sume 80 Eur mesačne, počnúc od 16.8.2018. Styk s maloletými deťmi však upravený nebol a bol ponechaný na dohodu rodičov. Nakoľko v tom čase sa s matkou maloletých detí vedeli dohodnúť, bol s deťmi často a vzťahy medzi ním a maloletými sa upevňovali. Od začiatku roka 2021 boli deti v jeho starostlivosti v januári 21 dní, vo februári 17 dní, v marci 16 dní, v apríli 15 dní, v máji 13 dní, v júni 13 dní, v júli 14 dní, v auguste 8 dní. Realizovala sa striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov, a to napriek názorovým rozdielom, komunikačným problémom a výhradám sa vedeli s matkou v potrebnej rozsahu dohodnúť. Deti si na danú formu starostlivosti zvykli, boli šťastné a spokojné. Od augusta 2021 však matka svojvoľne a jednostranne ukončila realizáciu striedavej osobnej starostlivosti o deti s tým, že „to nemá na papieri“. Matka sa aktuálne s ním odmieta dohodnúť ohľadne maloletých detí. V styku s deťmi mu bráni a zároveň intenzívne negatívne ovplyvňuje deti proti jeho osobe. Deti sa tak dostávajú do konfliktu lojality, nechcú ublížiť ani jednému a účelovo klamú. Táto situácia rodičovského konfliktu ich neúmerne zaťažuje. Maloleté deti si zvykli na realizáciu striedavej starostlivosti, na pobyt v dvoch domácnostiach, na nových partnerov rodičov, na nové usporiadanie rodinných vzťahov. Preto podľa otca je striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov s týždňovým intervalom striedania v súlade s najlepším záujmom ich detí, lebo rešpektuje právo detí na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov, ako aj právo detí na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Otec na potvrdenie komunikačných problémov medzi ním a matkou predložil vzájomnú sms- komunikáciu.

16. Odvolací súd mal z obsahu správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 15.10.2021, ktorý prešetroval pomery v rodine, za preukázané, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, vzťah medzi nimi je problematický. Obaja rodičia však majú vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti a obaja pristupujú k výchove a starostlivosti o deti primerane svojim možnostiam a schopnostiam. V oboch domácnostiach sa maloleté deti cítia byť spokojné a majú vytvorený pozitívny, rešpektujúci a dôverný vzťah k obom rodičom.

17. Odvolací súd vychádzajúc z uvedených skutočností dospel k rovnakému právnenému záveru ako súd prvej inštancie, že bola splnená zákonná podmienka pre nariadenie neodkladného opatrenia bez návrhu, ktorou je naliehavosť úpravy styku maloletých detí s otcom, daná záujmom maloletých detí na udržiavanie a prehĺbovanie citovej väzby k otcovi, za účelom stabilizácie vzťahov a zabezpečenia pokojného výchovného prostredia pre deti, ktoré boli právoplatným rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom styk otca s maloletými upravený nebol. Aktuálne sa však rodičia nevedia na úprave styku dohodnúť. Rodičia majú odlišné predstavy o tom ako by mali byť ich rodičovské práva a povinnosti upravené a rozdielne predstavy sa týkajú aj otázky rozsahu styku. Nezhody a konflikty rodičov majú negatívny dopad na maloleté deti a najvýraznejšie sa prejavujú práve v otázke styku, kde dochádza k obmedzovaniu času, ktorý deti trávia so svojím otcom. Preto je dočasná úprava styku otca s maloletými deťmi nevyhnutná a v najlepšom záujme maloletých detí. Odvolací súd sa stotožnil aj s rozsahom a frekvenciou úpravy styku, ktorý zodpovedá účelu neodkladného opatrenia, ktorým je dočasná úprava pomerov v nevyhnutnom rozsahu a súčasne zohľadňuje aj vek maloletých detí. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že vo veci samej prebieha konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, v ktorom súd rozhodne po vykonaní náležitého dokazovania, preto má nariadené neodkladné opatrenie len dočasný charakter a zásadne neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

18. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o nariadení neodkladného opatrenia dočasne upravujúceho styk otca s maloletými deťmi v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil, pričom podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v tejto časti a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).